NORAKSTS
Lieta Nr.A42893309
A-01000-11/11

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2011.gada 22.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Inga Putra,

piedaloties pieteicējam *D.M.* un atbildētājas – Carnikavas novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes – pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ādažu Glābšanas dienests" pārstāvei *M.D.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *D.M.* pieteikuma par pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk arī – PSIA) „Ādažu Glābšanas dienests" valdes locekļa 2009.gada 27.jūlija lēmuma Nr.120 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2009.gada 25.jūnijā Carnikavas novada domes pilnvarotā persona – galvenais inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu-paziņojumu Nr.217002545 (turpmāk – Sākotnējais lēmums), par to, ka transportlīdzeklis *TOYOTA,* ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/*, novietots stāvēšanai Carnikavā „Piejūras" dabas parkā. Pārkāptas dabas parka „Piejūra" aizsardzību un izmantošanu regulējošā normatīvā akta – Ministru kabineta 2006.gada 14.marta noteikumu Nr.204 „Dabas parka „Piejūra" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.204) 9.2.apakšpunkta prasības.

Nolemts transportlīdzekļa vadītājam, kurš neatrodas pārkāpuma izdarīšanas vietā, pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 57.^{3}panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu piemērot administratīvo naudas sodu Ls 50 apmērā.

[2] Izskatot pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu, PSIA „Ādažu Glābšanas dienests" valdes loceklis 2009.gada 20.maijā pieņēma lēmumu Nr.120 (turpmāk –Lēmums) Sākotnējo lēmumu atstāt negrozītu.

Lēmumā norādīts, ka par dabas parka teritoriju liecina attiecīgas informatīvas zīmes. Noteikumi Nr.204 nosaka, ka dabas parka teritorijā aizliegts nobraukt no ceļiem. Pārkāpums fiksēts fotouzņēmumos. Tas, ka pieteicējs zīmes neredzēja un nezināja, ka ir dabas parka teritorijā, neatbrīvo no atbildības.

[3] Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums par Lēmuma atcelšanu.

[4] Administratīvajā rajona tiesā saņemti PSIA „Ādažu Glābšanas dienests" (turpmāk arī – atbildētāja) paskaidrojumi, kuros norādīts, ka pārkāpums pierādīts ar Protokolu-paziņojumu, fotogrāfijām un inspektora dienesta ziņojumu. Carnikavas novada dome ir deleģējusi atbildētājai pieņemt lēmumus administratīvo pārkāpumu lietās par transportlīdzekļu pārvietošanās noteikumu ievērošanas kontroli piekrastes aizsargjoslā Carnikavas novada teritorijā.

[5] Tiesas sēdē pieteicējs paskaidroja, ka, pirmkārt, atbildētāja nebija tiesīga izrakstīt Protokolu-paziņojumu. To rakstveidā pieteicējam apliecinājis arī Tiesībsargs un Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrija. Otrkārt, transportlīdzeklis ir novietots ceļa malā, nevis meža teritorijā vai zaļajā zonā. Stāvvietas konkrētajā vietā nebija, nekādu aizliedzošo zīmju nebija, uz lielā laukuma stāvēja vairākas automašīnas. Pašvaldībā

pieteicējam paskaidrots, ka pārkāpuma vieta ir Skautu ielas beigas, tā kā nebija zīmes, ka tā ir stāvvieta, tad transportlīdzekli tur novietot stāvēšanai nevarēja.

[6] Atbildētājas pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina. Iesniedza rakstveida paskaidrojumu un papildus paskaidroja, ka Carnikavas novada pašvaldība ir izdevusi pilnvarojumu PSIA „Ādažu glābšanas dienests" atbilstoši LAPK un Valsts pārvaldes iekārtas likuma regulējumam. Pašvaldība deleģējusi administratīvo aktu izdošanu privātpersonai, jo tas ir īpaši atrunāts likumā. Pieteicējam nav aizliegts pārvietoties pa ceļiem, bet ir aizliegts nobraukt no ceļa. Pārstāve tiesa sēdē nevarēja paskaidrot, kur pieteicējs drīkstēja novietot savu mašīnu, un kā var atpazīt vietu, kur ceļš beidzas, norādot, ka nekādu ceļa zīmju konkrētajā vietā nav.

Motīvu daļa

[7] Vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, tiesa secina, ka pieteikums ir pamatots un Lēmums atzīstams par spēkā neesošu no pieņemšanas brīža.

[8] Saskaņā ar LAPK 57.^{3}panta pirmo daļu par mehānisko transportlīdzekļu pārvietošanās, tajā skaitā stāvēšanas vai apstāšanās noteikumu pārkāpšanu Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā, pludmalē vai īpaši aizsargājamā dabas teritorijā — uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no piecdesmit līdz simt latiem.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.204 9.2.apakšpunktu dabas parka „Piejūra" teritorijā aizliegts nobraukt no ceļiem un pārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, pajūgiem, mopēdiem un motorolleriem pa dabas parka teritoriju, ja tas nav saistīts ar īpašumu apsaimniekošanu un dabas parka apsaimniekošanu un uzraudzību vai valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu.

Tādējādi, lai personas darbībās varētu konstatēt LAPK 57.^{3}panta pirmās daļas pārkāpumu, ir jākonstatē, ka persona pārkāpusi transportlīdzekļa stāvēšanas noteikumus īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, nobraucot no ceļiem.

[9] Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs bija novietojis stāvēšanai savu transportlīdzekli Protokolā-paziņojumā norādītajā vietā un laikā. Lietā nav strīda, ka konkrētā vieta ir aizsargājama dabas teritorija – dabas parks „Piejūra„.

Lietā ir strīds par to, vai administratīvo aktu izdevusi kompetentā iestāde un lietā ir strīds, vai pieteicēja darbībās ir saskatāmas administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmes un vai pieteicējs pamatoti saukts pie administratīvās atbildības.

[10] Administratīvā procesa likuma 74.panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka administratīvais akts nav spēkā, ja to ir izdevusi iestāde, kurai konkrētā administratīvā akta izdošana nav piekritīga (izņemot 52.panta otrajā daļā minēto gadījumu).

Tiesas ieskatā sākotnēji jāpārbauda, vai Lēmumu pieņēmusi kompetentā iestāde, un tikai tad, ja tiesa secinās, ka nav pamata atzīt administratīvo aktu par spēkā neesošu, būs pamats pārbaudīt administratīvā pārkāpuma sastāva esamību.

[11] LAPK 205.panta 6.punkts kā vienu no institūcijām, kuras ir tiesīgas izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas, nosaka **institūcijas (amatpersonas),** kuras pašvaldības dome (padome) pilnvarojusi izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas par transportlīdzekļu apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu.

LAPK 211.^{3}pants nosaka, ka kontroli pār transportlīdzekļu apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu ievērošanu realizē pašvaldības domes (padomes) pilnvarotas **institūcijas (amatpersonas).** Pašvaldības domes (padomes) pilnvarotas institūcijas (amatpersonas) realizē kontroli arī pār mehānisko transportlīdzekļu pārvietošanās, tajā skaitā apstāšanās un stāvēšanas noteikumu ievērošanu Baltijas jūras un Rīgas jūras līča

piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā, pludmalē vai īpaši aizsargājamā dabas teritorijā.

No minētajām tiesību normām izriet, ka izskatīt LAPK 57.^{3}pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma lietas ir tiesīgas pašvaldības domes (padomes) pilnvarotas institūcijas (amatpersonas).

Faktiski tiesai ir jānoskaidro jēdziena „institūcijas (amatpersonas)" saturs, proti, vai likumdevējs ar LAPK 205.panta 6.punkta un 211.^{3}panta regulējumu ir paredzējis pašvaldībai tiesības pilnvarot veikt kontroli un izskatīt lietas par transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu privātpersonai.

[12] Administratīvo lietu izskatīšanas, kuras rezultātā tiek izdots administratīvais akts, kā valsts pārvaldes funkcijas deleģēšanas regulējums ir ietverts Valsts pārvaldes iekārtas likumā.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40.panta pirmā daļa nosaka, ka publiska persona var deleģēt privātpersonai un citai publiskai personai tādu pārvaldes uzdevumu, kas ietver pārvaldes lēmumu pieņemšanu. Šādu pārvaldes uzdevumu var deleģēt vienīgi tad, ja pilnvarotā persona attiecīgo uzdevumu var veikt efektīvāk.

Šī panta otrā daļa noteic, ka privātpersonai pārvaldes uzdevumu var deleģēt ar likumu, kā arī likumā noteiktajos gadījumos ar publiskas personas orgāna izdotu ārēju normatīvo aktu vai līgumu. Savukārt likuma 41.panta trešās daļas 1.punktā cita starpā ir noteikts, ka privātpersonai **nevar deleģēt administratīvo aktu izdošanu, izņemot gadījumus, kad tas paredzēts likumā.**

No minētajām tiesību normām izriet, ka privātpersonai administratīvo aktu izdošanu var deleģēt tikai tad, ja šādas tiesības pašvaldībai ir piešķirtas ar likumu. Šādam deleģējumam jeb pilnvarojumam jābūt noteiktam likumā vai likumā noteiktajos gadījumos publiskas personas orgāna izdotā ārējā normatīvajā aktā, vai līgumā.

Pirmkārt, no Carnikavas novada domes 2008.gada 16.janvāra sēdes protokola izraksta redzams, ka pašvaldības dome nolemj pilnvarot PSIA „Ādažu Glābšanas dienests" kontrolēt transportlīdzekļu pārvietošanos īpaši aizsargājamā dabas teritorijās, nevis izskatīt lietas un izdot administratīvos aktus *(lietas 26.lapa).*

Otrkārt, likumdevējs, nosakot pašvaldībai tiesības kontrolēt un lietas izskatīt institūcijām (amatpersonām), nav paredzējis institūcijas un amatpersonas nostādīt vienlīdzīgā situācijā ar privātpersonām. Tiesas ieskatā sodoša rakstura funkcija ir tikai iestādes kompetence, ko privātpersonai deleģēt nedrīkst, kā tas noteikts Valsts pārvaldes iekārtas likuma 41.panta trešās daļas 4.punktā, proti, privātpersonai nevar deleģēt citus pārvaldes uzdevumus, kuri pēc savas būtības ir valsts pārvaldes funkcijas pamats un kurus drīkst veikt tikai iestādes.

[13] Tiesa neatzīst par vērā ņemamu atbildētājas argumentu, ka LAPK nenoteic definīciju jēdzienam „institūcija (amatpersona)". Tas, ka institūcija un amatpersona nav privātpersona, tieši secināms gan no Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1.pantā esošajām definīcijām, gan Administratīvā procesa likuma 1.pantā esošajām definīcijām.

[14] Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka izskatāmajā lietā administratīvo aktu izdošana nav deleģējama privātpersonai, jo tas nav paredzēts likumā. Turklāt, ņemot vērā, ka administratīvie sodi ir pielīdzināmi krimināltiesiska rakstura sodam, to izdošanas deleģējums privātpersonai nav iespējams.

[15] Lietas izskatīšanā pieteicējs iesniedzis tiesai Tiesībsarga atzinumu un Reģionālās un pašvaldības lietu ministrijas atzinumu izskatāmajā lietā. Tiesībsargs atzinis, ka lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu izdevusi persona, kurai šāda darbība nav piekritīga *(lietas 42.-43.lapa).* Arī Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija atzinusi, ka PSIA „Ādažu Glābšanas dienests" nav tiesīga izdot administratīvos aktus *(lietas 37.lapa).* Kaut arī minētie atzinumi tiesai nav saistoši, no sprieduma redzams, ka tiesa, vērtējot tiesību normas, nonākusi pie tāda pat secinājuma.

[16] Ņemot vērā spriedumā norādīto, tiesa secina, ka Lēmums nav spēkā esošs no tā pieņemšanas dienas, jo to izdevusi persona, kurai tādas darbības nav piekritīgas. Minētais ir pietiekams pamats administratīvā pārkāpuma lietas izbeigšanai, nevērtējot administratīvā pārkāpuma sastāva esamību.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 3.punktu, Administratīvā procesa likuma 74.pantu, 246.-251.pantu, 253.pantu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt *D.M.*, personas kods */personas kods/*, pieteikumu.

Atzīt par spēkā neesošu pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ādažu Glābšanas dienests" valdes locekļa 2009.gada 27.jūlija lēmumu Nr.120 (administratīvā pārkāpuma protokols - paziņojums Nr.217002545) **un lietu izbeigt**.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese /paraksts/ I.Putra

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnese I.Putra
Rīgā, 2011.gada 22.jūnijā.